

Bemærkninger til forslaget

For at sikre en gennemgribende økologisk drift ønsker forslagsstillerne at styrke en decentral fødevarerproduktion tæt på råvareproducenterne, hvor samfundshensyn vedrørende miljø, dyrevelfærd og demokrati går forud for hensynet til kortsigtet profit og blind vækst.

Realisering af en sådan målsætning indebærer dels målrettet samfundsmæssig hjælp til en nonprofit-orienteret produktion, dels lovgivningsmæssige muligheder for at etablere en produktion tæt på råvareproducenterne.

Genåbning af økologiske slagterier og mejerier i nedlagte landsbymejerier og landsbyslagterier er én mulighed, udvikling af større gårds slagterier en anden mulighed. Det er forslagsstillerens vurdering, at der i forbindelse med den fortsatte økologiske omstilling, hvor stadig flere dyr rykker på friland, vil blive frigjort bygninger til f.eks. gårds slagterier. En maksimumgrænse på 20.000 slagtninger pr. år vil samtidig hindre nye centraliseringsbølger og heraf følgende negative virkninger for fødevarer sikkerhed og miljø. For overflødiggjorte bygninger (som har været anvendt til landbrug i mindst 5 år, og som allerede i dag ifølge gældende planlov må anvendes til industri) kan grænsen sættes op til 40.000 årlige slagtninger, netop fordi der her er tale om udnyttelse af en bygningsmasse som alternativt ville forvitte.

Den statslige hjælp gives i form af midler til projektering og statsgaranterede lån til en lokal økologisk landbrugsindustri. Hjælpen gives i første række til slagterier, fjerkræslagterier og mejerier, sekundært til anden forarbejdningsindustri.

En sådan hjælp er nødvendig, når man betænker, at de økonomiske og organisatoriske udfordringer for de mindre virksomheder er omfattende. De nødvendige veterinære krav er f.eks. særlig tyngende for de mindre enheder.

For at kunne modtage statslig hjælp skal følgende krav være opfyldt:

- Industrien skal udelukkende forarbejde lokale økologiske råvarer. Dette gælder også forarbejdnings-

- industrier ud over slagterier, mejerier og fjerkræslagterier.

- Industrien skal være i offentligt eje eller andelseje med en bestemmelsesret til de ansatte, hvad angår den interne arbejdsgang, ligesom forbrugerne skal have mulighed for at øve indflydelse på produktets kvalitet.

- Industriens overskud skal være øremærket til styrkelse af en fortsat nonprofit økologisk drift.

I takt med den fortsatte økologiske omstilling skal forslagsstillerne pege på følgende finansieringsmulighed: »Fonden for økologisk landbrug« som omtalt i lovforslag nr. L 176 ændres til »Fonden for økologisk landbrug og økologisk fødevarerforarbejdning«. Parallelt med denne udvidelse af fondens opgaver foretages en tredobling af fondens midler til f.eks. 15 mio. i 2002, 30 mio. 2003, 30 mio. i 2004, (idet der opereres med de antagelser, som er anført i L 176). De ekstra midler overføres fra »Promilleafgiftsfonden« for landbrug.

Hvad angår den nye decentrale, økologiske industris ejer- og organisationsform, kan der tænkes to hovedmodeller:

For det første offentlig eje. I 1888 oprettede man det første offentlige slagtehus i Danmark, som dannede model for en række tilsvarende offentlige kommunale institutioner. Hvor der fandtes offentlige slagtehuse gjaldt en slagtetvang, dvs. at al slagtning blev henvist hertil mod en fast afgift til kommunen for hvert dyr, der slagtedes.

Begrundelsen for offentlige slagtehuse var toledet. Offentligt ansatte dyrlæger skulle dels føre tilsyn med slagtehusets hygiejne, dels føre tilsyn med slagtedyrenes sundhedstilstand.

Netop fordi vi befinder os i en situation, hvor der mere end nogen sinde tænkes i overskud, investering, øget overskud og ny investering, er der grund til at foreslå indførelse af offentlig slagtevirksomhed, der skal leve op til vedtagne samfundsmæssige mål og styrke et godt arbejdsmiljø. Da det i øvrigt er en offentlig hemmelighed, at landet kun kan rumme et begrænset antal husdyr, også under den mest optimale